

paatage sig at skaffe dette Arbejde? Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) udtalte nogen Sympati for den Tanke, og i Princippet er den meget naturlig og meget tiltalende. Men kan den gennemføres paa en praktisk rimelig Maade? De Forsøg, som hidtil ere gjorte paa det, ere glippede. I Enevældens Tid forsøgte man det, man forsøgte det under den store franske Revolution, man forsøgte det igen i 1848, men Forsøgene ere til Dato glippede. Det er jo muligt, at man i Fremtiden kan finde Vejen, men hidtil er det ikke sket, og vi maa jo regne med de Tilstande, vi i Øjeblikket have.

Saa vendte det ærede Medlem sig til den samme Betragtning, som kom frem fra Ordførerens Side under den første Diskussion, vi havde om dette Emne, nemlig Forholdet mellem Land og By. Det ærede Medlem fremhævede, at ude paa Landet var der helt andre Forhold. Der tænkte han sig aabenbart, at Arbejdsløshed ikke var til Stede, og han klagede over, at Ungdommen der ude fra droges ind til den lokkende By ved den høje Arbejdsløn, og hvad der ellers kunde friste den inde i Byerne. Derom vil jeg gerne sige, at denne Tilstand paadrager i Virkeligheden ogsaa Landbefolkningen en Medinteresse og et Medansvar for det bestaaende. Thi Sagen er virkelig denne, at naar der er Arbejdsløshed i Byerne, skyldes det den Omstændighed, at Landbruget ikke er i Stand til vedblivende at optage og forsørge sit Fødselsoverskud. Der fødes for Tiden i Danmark adskillige Tusinde Mennesker mere om Aaret ude paa Landet og indenfor Landbrugsfagene, end disse kunne forsørge med den nuværende Arbejdsordning. Resultatet bliver, at Overskuddet gaar til Byerne, dels til Købstæderne, dels til Stationsbyerne, i nogle Tilfælde ogsaa til bymæssigt Arbejde ude paa Landet. Derved bliver der for Danmarks Vedkommende for Tiden et unaturlig stærkt Tilløb til disse Byerhverv. Disse Byerhverv kunne nemlig i Danmark vanskelig bære mere end deres egen Fødselstilvækst. Vi have ikke særlig gunstige Betingelser for dansk Industri, vi kunne maaske skabe mere — det skal jeg ikke komme ind paa en Diskussion om — ad den Vej, det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) tænkte paa, nemlig Toldbeskyttelsen, men hvis vi drive en kunstig Industri op ved Hjælp af Toldbeskyttelse, tror jeg, den øvrige Befolkning og ikke mindst Landbefolkningen i Danmark kom til at betale en ganske anderledes klækkelig Sum til Industrien, end

de komme til at betale ved Tilskuddet til Arbejdsløshedskasserne, og hvad andet der findes af den Art. Jeg tror ikke paa Toldbeskyttelsens Vej til at løse dette Spørgsmaal i Danmark. Det, som efter mit Skøn vil være det solideste, som giver de bedste Betingelser for os, er et overmaade energisk Arbejde for at lade Landbefolkningen beholde sit Fødselsoverskud. I det Øjeblik, dette lykkes, vil den unaturlige Arbejdsløshed i Danmark, den usædvanlig store Arbejdsløshed, kunne holdes tilbage, og man vil kunne nøjes med den regelmæssige Arbejdsreserve, som man ikke i nogen af de moderne Stater kan undgaa.

Men hvorledes faar man den Mulighed tilvejebragt, at Landerhvervene selv klare det saaledes, at de kunne optage dette Fødselsoverskud? Det faar man ganske sikkert kun ved at fremme Udstykningen af dansk Jord, og det kan ske paa to Maader, det kan ske ved en Forandring af vor Skattelovgivning. Den Beskatning af danske Landejendomme og Værdierne ude paa Landet, vi have i Øjeblikket, nemlig Ejendomsskylden, virker lige i modsat Retning, idet den er en fortrinsvis Skat paa den mindste Ejendomme og derved virker til Bevarelse af de store Ejendomme imod den Udstykning, som der kunde blive Tilbøjelighed for, hvis man i Stedet ramte de store Ejendomme i Forhold til den virkelige Grundværdi af dem. Det er et Emne, som vi diskuterer meget herinde i Fjor, og det viste sig den Gang, at alle Bestræbelser i den af mig antydede Retning var man fra det ærede Medlems og hans Venners Side meget tilbøjelig til at lægge sig hindrende i Vejen for. Andre Veje findes naturligvis ogsaa til at skabe stærkere Udstykning af Jorden. Man kan tage fat med Præstegaardsjorden, man kan tage fat med en Løsning af Spørgsmaalet om Ler og Stamhuse. Men det er altsammen Ting, det ikke er Øjeblikket at komme ind paa i Aften. Det givne er, at hvis vi ikke gaa den Vej ved den stærke Udstykning af den danske Jord at skabe Mulighed for at tilvejebringe større Værdier ude paa Landet og knytte flere Mennesker til Landet og bevare større Dele af den danske Befolkning i Landerhvervene, ville vi komme til at staa med stigende Vanskeligheder i Danmarks økonomiske Liv. Paa dette Punkt vilde det derfor glæde mig meget, om den Uvillie, som viser sig hos det ærede Medlem og hos nogle af hans Meningsfæller overfor Arbejdsløshedsunderstøttelsen, gav sig praktisk Udslag i et meget energisk Arbejde for at løse Spørgs-